

ansvar for gæld og dødsboskifte. Kort tid efter indgåelsen af domskonventionen indgik Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige imidlertid en konvention om arv og dødsboskifte (konvention af 19. november 1934), hvorefter bestemmelserne om anerkendelse og fuldbyrdelse af domme og forlig i konventionen af 16. marts 1932 også skulle finde anvendelse på domme og forlig om ret til arv og legat, om en efterlevende ægtefælles rettigheder og om ansvar for en arveladers gæld, såfremt den afdøde var statsborger i en af staterne og var bosat i en af dem (der henvises til art. 28, stk. 1).

Ved overenskomst af 9. december 1975 er de nordiske lande imidlertid enedes om at ændre reglen i art. 28, således at de nævnte afgørelser fremtidigt skal anerkendes og fuldbyrdes efter loven i den stat, hvori anerkendelse eller fuldbyrdelse (efter konventionen) skal ske. Denne ændring får dog først virkning, når domskonventionen er ophævet og erstattet af reglerne i nærværende lovforslag. Der henvises til bekendtgørelse nr. 348 af 24. juni 1976. Der er således alene tale om en „teknisk“ ændring i forhold til de nugældende regler.

Ad nr. 6.

Afgørelser og forlig vedrørende konkursbehandling, tvangsakkord udenfor konkurs eller afkræftelse i tilfælde af konkurs kan i henhold til art. 11, stk. 1, i domskonventionen ikke anerkendes og fuldbyrdes efter reglerne i domskonventionen. De nordiske lande har imidlertid den 7. november 1933 indgået en konvention om konkurs, som er erklæret i Danmark, Finland, Island, Norge eller Sverige, jfr. anordning nr. 250 af 1. september 1934 og anordning nr. 251 af 1. september 1934. Dette er baggrunden for nu at medtage de i bestemmelsen nævnte afgørelser.

Ad nr. 7.

Domskonventionen indeholder i art. 11, stk. 2, en bestemmelse om, at konventionens bestemmelser ikke finder anvendelse på afgørelser, der er truffet af de særlige domstole for arbejdstvistigheder.

I følge motiverne til domskonventionen er baggrunden for denne bestemmelse, at samfundspolitiske hensyn gør sig stærkt gældende i de sager, der indbringes for disse domstole, og at disse forhold kan stille sig væsentligt forskelligt i de enkelte stater.

Da begrundelsen for reglen fortsat synes rigtig, er bestemmelsen også taget med i nærværende lovforslag. Den lidt ændrede formulering skyldes først og fremmest, at man i svensk ret pr. 1. juli 1974 har indført nye arbejdsretlige regler, hvorefter visse tvister, først og fremmest tvister om kollektive aftaler,

prøves direkte af arbejdsdomstolen, mens andre arbejdsretlige tvister behandles ved allmän domstol som første instans og ved arbejdsdomstolen som sidste instans. Det er alene de afgørelser, der direkte skal indbringes for arbejdsdomstolen, man har ønsket at undtage fra lovens anvendelsesområde.

Ved bestemmelsen i *stk. 2* henledes opmærksomheden på, at anerkendelse og fuldbyrdelse efter denne lov kan være hindret ved bestemmelser i andre love og konventioner, der indeholder specielle regler om anerkendelse og fuldbyrdelse. Det må være hovedreglen, at afgørelserne skal kunne fuldbyrdes både efter lovforslagets regler og efter de specielle regler. Foreligger der særlige holdpunkter — enten direkte udtrykt i specialreglerne eller indirekte i disses forudsætninger — for at antage, at specialreglerne skal være eksklusive, udelukkes anvendelsen af denne lov. Dette må f. eks. antages at være tilfældet for så vidt angår reglerne om fuldbyrdelse af udenlandske domme i § 34 i lov nr. 170 af 16. maj 1962 om nukleare anlæg.

Til § 8.

Ad nr. 1-2.

Domskonventionen indeholder hverken direkte eller indirekte regler om værnetingsregulering ved kontradiktoriske sager, d.v.s. sager, hvor sagsøgte giver møde. Der findes derimod regler i domskonventionen, der regulerer forholdene omkring udeblivelsesdomme. Disse domme har i henhold til konventionens art. 3 som hovedregel ikke bindende virkning i de andre nordiske lande. Bindende virkning har dog de udeblivelsesdomme, der er afsagt ved visse „kvalificerede værneting“, der opregnes i art. 3.

Der er enighed om, at dette værnetingskatalog bør slettes og erstattes med en bestemmelse om, at loven ikke gælder for afgørelser afsagt ved eksorbitante værneting, jfr. det ovenfor anførte under de almindelige bemærkninger. Undtagelsesbestemmelsen omfatter såvel afgørelser truffet i kontradiktoriske sager som afgørelser truffet i udeblivelsesdomme. Den vil formentlig fortrinsvis finde anvendelse i de sidstnævnte sager, da det er en betingelse for anvendelse af reglerne i nr. 1 og 2, at sagsøgte ikke har indladt sig i sagens realitet uden at tage forbehold.

De interne danske regler om eksorbitante værneting findes i retsplejelovens § 248, stk. 2. Disse regler er indført for at skabe mulighed for, at såkaldte processuelle udlændinge i visse tilfælde kan stævnes her i landet, således at der kan erhverves retskraftige afgørelser, der kan fuldbyrdes her.

Ved indførelse af regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af nordiske afgørelser er der ikke det